

Advies nr 44/2017 van 30 augustus 2017

Betreft: advies over een Koninklijk besluit ter uitvoering van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens, houdende diverse bepalingen betreffende de Passagiersinformatie-eenheid en de functionaris voor de gegevensbescherming (CO-A-2017-055)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Vice-Eerste Minister en Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken ontvangen op 7 augustus 2017;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 30 augustus 2017 het volgend advies uit:

I. VOORAFGAANDE OPMERKING

1. De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens uitgevaardigd werd: betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens Deze akten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016[2016].¹.
2. De verordening, meestal AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) genaamd, is van kracht geworden twintig dagen na publicatie, nl. op 24 mei 2016 en wordt, twee jaar later, automatisch van toepassing: 25 mei 2018. De richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.
3. Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, gedurende de uitvoeringstermijn van twee jaar, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde “onthoudingsplicht”. Laatstgenoemde verplichting houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.
4. Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze akten te anticiperen. Het behoort in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) toe om hiermee rekening te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

5. Op 16 december 2015 bracht de Commissie het advies nr. 55/2015 uit over een voorontwerp van wet betreffende de verwerking van passagiersgegevens². Dit advies was voor bepaalde punten gunstig en voor andere ongunstig.
6. Op 25 januari 2017 werd de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens gepubliceerd.
7. De voorliggende adviesaanvraag betreft een ontwerp van Koninklijk besluit ter uitvoering van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens, houdende diverse bepalingen betreffende de Passagiersinformatie-eenheid en de functionaris voor de gegevensbescherming.

III. ONDERZOEK TEN GRONDE

8. Het eerste hoofdstuk bevat definities van een zeker aantal begrippen volgens de volgorde waarin ze in dit besluit voorkomen.
9. De Commissie neemt hiervan akte.
10. Hoofdstuk 2, Afdeling 1 omvat de modaliteiten voor de samenstelling en de organisatie van de Passagiersinformatie-eenheid (PIE).
11. Zo bepaalt artikel 2 de installatie van een PIE binnen het Crisiscentrum.
12. Artikel 3 kent aan de leidende ambtenaar van de PIE de eindverantwoordelijkheid toe voor de taken en opdrachten die de wet aan de PIE toevertrouwt.
13. De Commissie neemt hiervan akte.
14. Artikel 5, §1, bepaalt « *De passagiersgegevensbank is slechts toegankelijk binnen de PIE, en uitsluitend door de functionaris voor de gegevensbescherming en de leden van de PIE, wanneer zij handelen in het kader van hun opdrachten* ».

² http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_55_2015.pdf

15. Het verslag aan de Koning verduidelijkt dat artikel 5, « , §1 het gevolg is van van de beslissing om te werken met een passagiersgegevensbank die functioneert volgens het principe « closed box » zoals de EU Richtlijn prefereert, wat bijkomende garanties biedt op het vlak van bescherming persoonlijke levenssfeer en informatieveiligheid ».
16. Artikel 5, §2 bepaalt « Indien noodzakelijk op operationeel vlak kan de leidend ambtenaar van de PIE de toegang tot de passagiersgegevensbank verlenen aan andere personen dan die bedoeld in paragraaf 1. De leidend ambtenaar van de PIE brengt de functionaris voor de gegevensbescherming hiervan onmiddellijk op de hoogte en de functionaris voor de gegevensbescherming brengt op zijn beurt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hiervan op de hoogte ».
17. De Commissie neemt hiervan akte.
18. Artikel 14, §1 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens bepaalt dat de PIE is samengesteld uit de leidende ambtenaar, de leden van de ondersteunende dienst van de leidende ambtenaar en de gedetacheerde leden. Die laatsten zijn afkomstig van de Douane (FOD Financiën), de Veiligheid van de Staat, de Algemene Inlichtingen - en Veiligheidsdienst en de Federale politie.
19. Bovendien voorziet artikel 7 in de opstelling, per bevoegde dienst, van een lijst van identificatiecodes voor de gedetacheerde leden en de personen die, om operationele redenen, toegang hebben tot de gegevensbank. Deze lijst, die elke betrokken dienst voor zichzelf aan de controle instanties (COC, CBPL en Comité R) bezorgt, heeft tot doel de identiteit van deze personeelsleden te beschermen.
20. Het Verslag aan de Koning preciseert dat « dit betekent dat de controle-instanties, op het vlak van de oplijsting, niet de identiteit van de gebruiker zal kunnen ontvangen maar enkel een code die identificatie mogelijk maakt. In het geval de identiteit gekend moet zijn, zal zij enkel kunnen verstrekt worden door de bevoegde dienst waartoe de gebruiker behoort».
21. Omdat de identiteit van de gebruiker kan teruggevonden worden met zijn identificatiecode, wordt het aansprakelijkheidsprincipe voor de toegang tot de persoonsgegevens nageleefd.

22. Artikel 8 bepaalt « *In geval van meervoudige positieve overeenstemmingen³ of van een gemeenschappelijke positieve overeenstemming⁴, verzekeren de gedetacheerde leden van de bevoegde diensten, die aan de basis liggen van de positieve overeenstemming(en), zich ervan dat er tussen de betrokken bevoegde diensten een coördinatie plaatsvindt van het nuttig gevolg bedoeld in artikel 24, §5 van de wet, en zorgen zij hiertoe voor de contacten met hun bevoegde dienst* ».
23. Het Verslag aan de Koning preciseert dat in beide gevallen erin wordt voorzien dat de betrokken gedetacheerde leden de coördinatie van het nuttig gevolg binnen de PIE faciliteren. Daartoe communiceren zij met hun bevoegde dienst. Om te kunnen zorgen voor een dergelijke coördinatie, worden de gedetacheerde leden vooraf op de hoogte gebracht van het bestaan van een positieve overeenstemming bij andere bevoegde diensten. Ook is bepaald dat bij een positieve overeenstemming met de FTF-gegevensbank, die een gezamenlijke gegevensbank is in de zin van artikel 44/2, §2, van de wet op het politieambt⁵, en waarop dus de voor een gemeenschappelijke positieve overeenstemming vastgelegde modaliteiten van toepassing zijn, de PIE het OCAD daarvan verwittigt⁶.
24. Afdeling 2 van Hoofdstuk 2 handelt over het statuut van de leidende ambtenaar van de PIE en de leden van de ondersteunende dienst.
25. Er zijn geen opmerkingen bij deze Afdeling.
26. Afdeling 3 van Hoofdstuk 2 regelt de modaliteiten voor de detachering van de leden van de bevoegde diensten bij de PIE.
27. Deze Afdeling vergt geen commentaar.
28. Hoofdstuk 3 handelt over de functionaris voor gegevensbescherming en is aldus de uitvoering van artikel 44 van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

³ Artikel 1, 1ste lid, 4° van het ontwerpbesluit definieert het begrip als « meervoudige positieve overeenstemmingen » : *verscheidene positieve overeenstemmingen, zoals bedoeld in artikel 24, §2, 1° en 2° van de wet, op eenzelfde PNR, en bij verschillende bevoegde diensten* »

⁴ Artikel 1, 1ste lid, 5° van het ontwerp definieert het begrip als « een positieve overeenstemming, zoals bedoeld in artikel 24, §2, 1° en 2° van de wet, voortvloeiende uit een correlatie met één van de gemeenschappelijke gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2, §2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, of met bepaalde beoordelingscriteria, zoals bedoeld in artikel 25 van de wet, gemeenschappelijk aan verscheiden bevoegde diensten. »

⁵ B.S. 22 december 1992.

⁶ Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse bedoeld onder artikel 5 van de wet van 10 juli 2006 betreffende de analyse van de dreiging, B.S., 20 juli 2006.

29. De eerste Afdeling van Hoofdstuk 3 heeft betrekking op de functie van de functionaris voor gegevensbescherming.
30. Een algemene beschrijving van de opdrachten van de functionaris voor de gegevensbescherming en de voorwaarden en kwaliteiten waaraan deze persoon moet voldoen om aangewezen te worden, worden erin opgesomd. Deze afdeling voorziet overigens in garanties om zijn onafhankelijkheid te verzekeren. Deze garanties beogen met name de omkadering van de belangenconflicten en de bescherming van de functionaris tegen de mogelijke druk die hij zou kunnen ondervinden.
31. Afdeling 2 bevat een lijst van klassieke opdrachten van de functionaris voor de gegevensbescherming, die toegevoegd worden aan de opdrachten bedoeld in artikel 44, §2, van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.
32. Afdeling 3 van Hoofdstuk 3 bepaalt de modaliteiten voor de uitvoering van de opdrachten van de functionaris voor gegevensbescherming.
33. Krachtens artikel 28 van het ontwerp, moet hij met name een plan opmaken inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dat overeenstemt met het informatieveiligheidsplan van de informatieveiligheidsconsulent.

OM DEZE REDENEN,

brengt de **Commissie** een gunstig advies uit over het ontwerp van Koninklijk besluit ter uitvoering van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens, houdende diverse bepalingen betreffende de Passagiersinformatie-eenheid en de functionaris voor de gegevensbescherming.

Voor de Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere